

Matias Marttinen kok ym.

Kirjallinen kysymys FM-lähetysten turvaamisesta radiotoiminnassa

Eduskunnan puhemiehelle

Liikenne- ja viestintäministeriöstä on lähtenyt 20.11.2019 lausunnolle hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi sähköisen viestinnän palveluista annettua lakia, ajoneuvolakia, kuvaohjelmalakia, maankäyttö- ja rakennuslakia ja lakia vaaratiedotteesta.

Ehdotuksella pantaisiin täytäntöön 11.12.2018 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1972 eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä ("teledirektiivi") ja 14.11.2018 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1808 audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin 2010/13/EU muuttamisesta vaihtuvien markkinarealiteettien vuoksi ("AVMS-direktiivi").

Esityksessä ehdotetaan teledirektiivin 113 artiklan ja liitteen IX täytäntöönpanoa. Täytäntöönpano tehtäisiin ajoneuvolain muutoksella siten, että uusiin myytäviin ja vuokrattaviin M-luokan autoihin asennettavien autoradiovastaanottimien tulisi vastaanottaa ja toistaa digitaalisina maalähetyksinä lähetettäviä radiopalveluja. Kyseinen direktiivin implementaatio on ongelmallinen Suomen kannalta.

Käytännössä implementaatio velvoittaa, että uusissa autoissa on oltava maanpäällinen digiradiovastaanotin (DAB-teknologia). Linjaus on Suomen kannalta ongelmallinen, sillä Suomessa DAB-teknologiaa ei juuri käytetä, sillä siitä on radiolähetysten osalta luovuttu. Suomessa radiolähetykset hoidetaan FM-teknologian avulla, sillä se kattaa käytännössä koko Suomen eikä suuria katvealueita ole.

Esityksessä itsessäänkin todetaan, että DAB-teknologiaa ei Suomen oloissa käytetä, mutta lainsäädännöllä uusiin autoihin kyseinen teknologia pakotettaisiin. Jos esitys hyväksyttäisiin, käytännössä uusissa käyttöön otettavissa autoissa ei olisi mahdollista kuunnella enää kotimaisia radiokanavia.

Autoradion kuuntelu on suurimpia tapoja, joilla ihmiset kuluttavat radiomediaa. Radiomedian teettämässä Finnpanelin Kansallisessa Radiotutkimuksessa vuonna 2018 alle 45-vuotiaista 39 prosentilla radion kuuntelupaikka oli auto, ja yli 45-vuotiailla osuus oli 20 %. Auto on radion kuuntelun osalta merkittävä kuuntelupaikka.

Kirjallinen kysymys KK 396/2019 vp

Valtioneuvosto on juuri myöntänyt uudet radiotoimiluvat (1/2020—) seuraaviksi kymmeneksi vuodeksi. Luvat perustuvat FM-lähetystekniikkaan, joten radiotoimijat investoivat siihen vielä pitkän ajan. Hallituksen esitys on ristiriidassa lupien myöntämisen kanssa. On todella ongelmallista, jos lainsäätäjä on tekemässä täysin päinvastaista lainmuutosta, joka sivuuttaa FM-lähetykset täysin.

Direktiivi ei estä, että kansallisesti säädettäisiin myös lisävaatimuksista. Direktiivin implementoinnin yhteydessä tulisi kansalliseen lainsäädäntöön tehdä lisäys FM-teknologiasta, joka turvaa radiosisältöjen saatavuuden Suomessa. Esityksessä tulisi varmistaa, että Suomessa käytössä olevissa autoissa olisi tekniikka FM-lähetyksiä varten.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimiin ministeri ryhtyy, jotta kotimainen FM-lähetystekniikka ja sitä kautta kotimaisten radio-ohjelmasisältöjen saatavuus turvataan myös uudessa lainsäädännössä?

Helsingissä 16.12.2019

Matias Marttinen kok
Janne Heikkinen kok
Kari Tolvanen kok